

ЕКОЛОГІЧНИЙ МЕНЕДЖМЕНТ ЯК СКЛАДОВА КОРПОРАТИВНОЇ СОЦІАЛЬНОЇ ВІДПОВІДАЛЬНОСТІ

Казновська І. Д.,

здобувач вищої освіти академічної групи Ф 5/1

Миколаївський національний аграрний університет

В епоху глобалізації та все більшої залежності підприємств у будь-якій сфері від міжнародних ринків, слід приділяти особливу увагу розвитку корпоративної соціальної відповідальності та її складових: екологічної та соціальної. Соціальна компонента корпоративної відповідальності в Україні має позитивні тенденції до поширення, про що не скажеш за екологічну.

Екологічний менеджмент є невід'ємною частиною корпоративної соціальної відповідальності бізнесу. Слідуючи за сучасними тенденціями якщо компанія хоче стати чи утримати позиції партнера, постачальника або клієнта провідних та найбільш впливових компаній у світі, їй слід насамперед зосередитись на вдосконаленні методів ведення бізнесу, введення елементів системи екологічного контролю, корпоративної соціальної відповідальності перед суспільством, а також менеджменту якості продукції та всіх процесів, що відбуваються у компанії. Саме шляхом цих дій компанія гарантує собі включення до списку найбажаніших партнерів для співпраці, що призведе до підвищення прибутку та частку ринку [1].

Вивченню питання екологічного менеджменту присвятили свої праці такі науковці, як І. Дуднікова, Л. Кожушко, Г. Купалова, П. Скрипчук та інші [1, 2, 3]. В їхніх роботах висвітлюються питання побудови ефективної системи екологічного менеджменту.

Проаналізувавши праці дослідників, ми погоджуємось, що система екологічного менеджменту – це частина загальної системи управління, що включає організаційну структуру, планування діяльності, розподіл відповідальності, практичну роботу, а також процедури, процеси та ресурси для розробки, впровадження, оцінки досягнутих результатів реалізації та вдосконалення екологічної політики, цілей та завдань.

На законодавчому рівні система екологічного менеджменту забезпечує свою діяльність згідно з ДСТУ ISO 14001:2015, який встановлює вимоги до системи екологічного менеджменту (СЕМ) підприємств і організацій [4].

Основний принцип, закладений у систему екологічного менеджменту – постійне послідовне покращення. Реагуючи на посилення екологічних норм запровадження системи екологічного менеджменту дозволить не тільки розширити коло зарубіжних партнерів, а також уникнути проблем та витрат, пов'язаних з утилізацією відходів, насамперед хімічних, та ліквідацією наслідків нераціонального з погляду екології виробництва.

Етапи впровадження та функціонування системи екологічного менеджменту подано на рис. 1.

Рисунок 1 – Етапи функціонування СЕМ

Джерело: побудовано автором на основі матеріалів [2]

Отже, можемо зробити висновки, що екологічний менеджмент займає не останню позицію в напрямках розвитку соціальної відповідальності. Адже актуальне питання екології є досить вагомим як для населення, так і для корпорацій. Задля підтримки та розширення бізнесу, компанії реагують та підтримують питання охорони навколишнього середовища та екології в цілому.

Література:

1. Дуднікова І. І. Становлення і розвиток екологічного менеджменту: теоретико-методологічний контекст. *Гуманітарний вісник Запорізької державної інженерної академії*. 2014. №. 58. С. 259-268.

2. Купалова Г. І. Формування ефективної системи екологічного менеджменту та аудиту. *Вісник Університету банківської справи Національного банку України*. 2011. №1 (11). С. 48-53.

3. Скрипчук П. М. Кожушко Л.Ф. Науково-практичні основи екологічного менеджменту осушуваних земель Полісся України : монографія. Рівне : Нац. ун-т вод. госп-ва та природокористування, 2007. С.134

4. ДСТУ ISO 14001:2015. Системи екологічного управління. Вимоги та настанови для застосування (ISO 14001:2015, IDT) [Текст]. Введ. 2016-07-01. К. : Держспоживстандарт України, 2016. 38 с.

*Науковий керівник – Лункіна Т. І.,
д-р екон. наук, доцент кафедри фінансів,
банківської справи та страхування,
Миколаївський національний аграрний університет
м. Миколаїв*

РОЗВИТОК СОЦІАЛЬНОЇ ВІДПОВІДАЛЬНОСТІ В ЗАКЛАДАХ ВИЩОЇ ОСВІТИ

Василенко М.Ю.,

здобувач вищої освіти академічної групи Б 5/1

Миколаївський національний аграрний університет

Розвиток та реалізація вищої освіти потребують усвідомлення закладів вищої освіти власної суспільної ролі та взяття на себе додаткового зобов'язання щодо дотримання принципів відповідальності перед суспільством відповідно до тих, що окреслені у відповідних законодавчих і нормативних актах.

У працях учених Д. Віндзор, А. Керролла, М. Ван Марревійка Р. Штойєра, подано глибокий аналіз становлення й розвитку концепцій щодо розвитку соціальної відповідальності та її підходів.

На думку Л. Білецької, що соціальна відповідальність – це обов'язок особи оцінити власні наміри та здійснювати вибір поведінки відповідно до норм, що відображають інтереси суспільного розвитку, а у випадку порушення їх – обов'язок звітувати перед суспільством і нести покарання [1].

Соціальна відповідальність – це соціальне явище, що являє собою добровільне та свідоме виконання, використання й дотримання суб'єктами суспільних відносин, приписів, соціальних норм, а у разі їхнього порушення – застосування до порушника заходів впливу, передбачених цими нормами. Соціальна відповідальність має на меті упорядкування, гармонізацію суспільних відносин і забезпечення їхнього поступального та стабільного розвитку.

Значення закладів вищої освіти має бути провідним не тільки у виробництві освітніх благ, а й у передаванні здобувачам вищої освіти визнаних у суспільстві цінностей, інтеграції студентської молоді в суспільство.

На основі проведених досліджень з'ясовано, що ЗВО несуть соціальну відповідальність за ефективне використання [2]:

– суспільних (державних) ресурсів з метою підвищення ефективності роботи ЗВО, забезпечення єдності у навчанні та виховуванні, залучення